

KARTA MODUŁU KSZTAŁCENIA

Informacje ogólne

I.

1 Nazwa modułu kształcenia

Rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych

2 Nazwa jednostki prowadzącej moduł

Wydział Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych
Katedra Zdrowia,
Zakład Pielęgniarstwa

3 Kod modułu

12.6 I 3-4/6-7
D002;D003;D004

4 Grupa treści kształcenia

Nauki w zakresie opieki
specjalistycznej

5 Typ modułu

obowiązkowy

6 Poziom studiów

studia I stopnia

7 Liczba punktów ECTS

T:4
ZP:3
PZ:3

8 Poziom przedmiotu

podstawowy

**9 Rok studiów,
semestr**

10 Liczba godzin w semestrze

11 Liczba godzin w tygodniu

	Wyk.	Ćw.	ZP.	MCS M	Proj.	Wyk.	Ćw.	ZP.	Proj.
--	------	-----	-----	----------	-------	------	-----	-----	-------

studia stacjonarne <i>III rok – semestr VI – letni</i>	15	11		4		1	1		
studia stacjonarne <i>IV rok – semestr VII – letni</i>			76	4					

12 Język wykładowy: polski

13 Wykładowca (wykładowcy)

dr Anna Pańczuk, dr Mirosława Sidor

Informacje szczegółowe

14 Wymagania wstępne

1. Podstawowe wiadomości z zakresu anatomii
2. Podstawowe wiadomości z zakresu fizjologii

15 Cele przedmiotu

1. Zapoznanie z podstawową terminologią stosowaną w rehabilitacji
2. Poznanie celów, zasad oraz etapów rehabilitacji kompleksowej w odniesieniu do różnych grup osób niepełnosprawnych,
3. Poznanie działań w zakresie rehabilitacji przyłóżkowej w celu zapobiegania skutkom unieruchomienia chorego oraz w procesie usprawniania ruchowego w

zakresie siadania, pionizacji, nauki chodzenia, nauki samoobsługi osoby niepełnosprawnej,
Zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do nawiązania współpracy z zespołem rehabilitacyjnym w zakresie usprawniania osoby niepełnosprawnej,

16 Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych		
nr	student, który zaliczył przedmiot, potrafi:	Metody i warunki weryfikacji efektów kształcenia
D.W6	Zna zasady planowania opieki i aktywizacji chorego niepełnosprawnego w zależności od wieku i stanu zdrowia	Kontrola pisemna i ustna, warunkach akademickich, klinicznych
D.W25	Zna następstwa długotrwałego unieruchomienia	Kontrola pisemna i ustna, warunkach akademickich, klinicznych
D.W37	Zna podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej (ergoterapia, psychoterapia, fizykoterapia, kinezyterapia, fizjoterapia)	Kontrola pisemna i ustna, warunkach akademickich, klinicznych
D.W38	Charakteryzuje przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych jednostkach chorobowych	Kontrola pisemna i ustna, warunkach akademickich, klinicznych
D.W39	Zna formy rehabilitacji zawodowej	Kontrola pisemna i ustna, warunkach akademickich, klinicznych
D.U18	Instruuje pacjenta i jego opiekuna w zakresie użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego, przedmiotów zaopatrzenia ortopedycznego niezbędnego w leczeniu i rehabilitacji	Kontrola pisemna i ustna, warunkach akademickich, klinicznych
D.U24	Prowadzi rehabilitację przyłóżkową i usprawnianie ruchowe pacjenta oraz aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	Kontrola pisemna i ustna, warunkach akademickich, klinicznych
D.U26	Współpracuje i przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego	
D.K2	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu;	Kontrola pisemna i ustna, warunkach akademickich, klinicznych

17 Treści programowe				
	forma zajęć - wykłady	liczba godzin S	liczba godzin NS	odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
W1.	Sytuacja osób niepełnosprawnych na tle historycznego rozwoju społecznego. Podstawowe pojęcia	2		D.W6, D.W39, D.K2

	związane z niepełnosprawnością. Rodzaje i stopnie niepełnosprawności. System świadczeń socjalnych na rzecz osób niepełnosprawnych w Polsce. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Możliwości kształcenia, rehabilitacji zawodowej, zatrudnienia osób niepełnosprawnych.			
W2.	Pojęcie rehabilitacji kompleksowej. Zespół rehabilitacyjny. Rola i zadania pielęgniarki w zespole rehabilitacyjnym. Kompetencje pielęgniarki w zakresie realizacji funkcji rehabilitacyjnej. Człowiek niepełnosprawny w społeczeństwie, bariery architektoniczne i społeczne utrudniające integrację. Cele, zasady oraz etapy rehabilitacji. Aktywna rehabilitacja i sport osób niepełnosprawnych..	2		D.W6,D.W37, D.W39, D.U24
W3.	Wpływ aktywności fizycznej na organizm człowieka. Następstwa hipokinezji.	1		D.W25, D.U24
W4.	Zasady pielęgnowania i usprawniania pacjentów w wybranych jednostkach chorobowych (wady wrodzone i nabyte narządu ruchu, uszkodzenia układu nerwowego, choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego, rehabilitacja w ginekologii i położnictwie). Zaopatrzenie ortopedyczne i środki pomocnicze w rehabilitacji.	10		D.W6, D.W25, D.W37, D.W38, D.U18, D.U24, D.K2
suma godzin		15		
forma zajęć - ćwiczenia		liczba godzin S	liczba godzin NS	odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
Ćw.1.	Zasady rehabilitacji. Zespół rehabilitacyjny. Rehabilitacja lecznicza i jej składowe.	2		D.W6, D.W37, D.K2
Ćw.2.	Podstawowe metody i techniki usprawniania w kinezyterapii.	8		D.W6, D.W25, D.W37, D.W38, D.U18, D.U24, D.K2
Ćw.3.	Rodzaje niepełnosprawności. Człowiek niepełnosprawny w społeczeństwie, bariery architektoniczne i społeczne utrudniające integrację.	5		D.W6, D.K2
suma godzin		15		

forma zajęć – praca bez nadzoru nauczyciela		liczba godzin S	liczba godzin NS	odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
S1	Postawy społeczne wobec osób niepełnosprawnych	5		D.W38,
S2	Rehabilitacja osób po amputacji kończyn. Problemy pielęgnacyjne	5		D.W38,
S3	Rehabilitacja osób z uszkodzeniem rdzenia kręgowego. Problemy pielęgnacyjne	5		D.W38,
S4	Rehabilitacja osób po udarach mózgu. Problemy pielęgnacyjne	5		D.W38,
S5	Rehabilitacja osób z dyskopatią, bólami kręgosłupa L-S. Problemy pielęgnacyjne	5		
S6	Rehabilitacja dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym. Problemy pielęgnacyjne.	5		
Suma godzin		30		
forma zajęć – zajęcia praktyczne		liczba godzin S	liczba godzin NS	odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
ZP1	Organizacja rehabilitacji leczniczej. Zapoznanie z organizacją pracy gabinetu, przepisami BHP. Elementy rehabilitacji leczniczej. Zapoznanie się z dokumentacją medyczną gabinetu.	8		D.W37,39
ZP2	Podstawowe urządzenia diagnostyczno-terapeutyczne stosowane w rehabilitacji.	8		D.U 18
ZP3	Współpraca pielęgniarki z zespołem rehabilitacyjnym	8		D.W 39
ZP4	Rodzaje i zadania sprzętu rehabilitacyjnego, pomocy ortopedycznych i pomocy technicznych w usprawnianiu niepełnosprawnych	8		D.W 37
ZP5	Ocena chorego i jego środowiska dla potrzeb rehabilitacji: samoobsługa, wydolność chodu, pokonywanie przeszkód architektonicznych, adaptacja mieszkania dla potrzeb niepełnosprawnego, możliwości podjęcia i wykonywania pracy zarobkowej.	8		D.W6,D.U18

ZP6	Technika wykonywania wybranych ćwiczeń: zasady wyciągów, pionizacja czynna i bierna, ćwiczenia chodu, asekuracja, pomoc w posługiwaniu się pomocami ortopedycznymi. Ćwiczenia samoobsługi – pomoce techniczne.	10		D.W38, 39
ZP7	Pielęgnowanie i usprawnianie pacjentów po wszczepieniu endoprotezy stawu biodrowego i kolanowego. Pielęgnowanie u usprawnianie pacjentów po udarze mózgu. Opieka nad pacjentem z afazją. Pielęgnowanie i usprawnianie pacjentów z reumatoidalny zapaleniem stawów. Pielęgnowanie i usprawnianie pacjentów po urazach rdzenia kręgowego	10		D.W6,D.W38, 39, D.U24
ZP8	Udział pielęgniarki w usprawnianiu i pielęgnowaniu dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym.	6		D.W6,D.W25, 37, D.U24
ZP9	Założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania u wybranych pacjentów.	6		D.W6,D.K2
ZP10	Ocena dokumentacji procesu pielęgnowania. Samoocena studentów. Podsumowanie zajęć i ocena studentów.	8		D.W6,D.K2
Suma godzin		80		
	forma zajęć – praktyka zawodowa	liczba godzin S	liczba godzin NS	odniesienie do efektów kształcenia dla przedmiotu
PZ1	Zapoznanie się organizacją pracy w Poznaniu zadań pielęgniarki w ramach zespołu rehabilitacyjnego Anie współpracy.	8		D.W37,39
PZ2	Metody opieki pielęgnacyjnej nad osobami niepełnosprawnymi będącymi na różnych etapach rehabilitacji: leczniczej, społecznej i zawodowej- pomoc w czynnościach samoobsługowych	8		D.W25,38, D.U24
PZ3	Rozpoznanie problemów i planowanie opieki osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem ustalonego programu rehabilitacji	8		D.W38, 39,37 D.U24
PZ4	Realizowanie działań pielęgnacyjnych i rehabilitacyjnych ograniczających skutki unieruchomienia (przykurcze, odleżyny, zaniki mięśniowe,	8		D.W25,38, D.U24

	zniekształcenia, zakrzepy, pogorszenie wydolności układu oddechowego).		
PZ5	Wykorzystywanie zaopatrzenia ortopedycznego i pomocy technicznych w leczniczym usprawnianiu i usamodzielnianiu osób niepełnosprawnych.	8	D.U18
PZ6	Ocena efektywności działań pielęgnacyjnych i rehabilitacyjnych podejmowanych na rzecz osoby niepełnosprawnej.	8	D.W39,38 D.K2
PZ7	Ocena chorego i jego środowiska dla potrzeb rehabilitacji: samoobsługa, wydolność chodu, pokonywanie przeszkód architektonicznych, adaptacja mieszkania dla potrzeb niepełnosprawnego, możliwości podjęcia i wykonywania pracy zarobkowej.	8	D.U18
PZ8	Technika wykonywania wybranych ćwiczeń: zasady wyciągów, pionizacja czynna i bierna, ćwiczenia chodu, asekuracja, pomoc w posługiwaniu się pomocami ortopedycznymi. Ćwiczenia samoobsługi –pomoce techniczne. Terapia zajęciowa.	8	D.W37,39
PZ9	Rozpoznanie problemów rodziny wynikających z niepełnosprawności podopiecznego i prowadzonej rehabilitacji. Formy pomocy członkom rodziny w opanowaniu umiejętności komunikowania się z pacjentem i udzielania mu pomocy i wsparcia w pielęgnacji i rehabilitacji	8	D.U18
PZ9	Problemy opieki nad pacjentami upośledzonymi umysłowo i chorymi psychicznie, niewidomymi i niesłyszącymi.	8	D.W39,38,D.U24
PZ10	Udział pielęgniarki w usprawnianiu i pielęgnowaniu dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym	8	DW.25, 37, D.U24
	Suma godzin	80	

18 Narzędzia/metody/formy dydaktyczne

1. Metoda podająca- wykład
2. Metoda problemowa -dyskusja
3. Metody praktyczne –ćwiczenia, zajęcia praktyczne / *sprzęt do kinezyterapii,*

4. Prezentacje multimedialne

19 Metody sprawdzania efektów kształcenia

Wykłady ; sprawdzian wiadomości pisemny, test wiadomości

Ćwiczenia; aktywny udział w ćwiczeniach, pisemny sprawdzian wiadomości.

Zajęcia praktyczne; obserwacja uczestnicząca , rozwiązywanie sytuacji problemowych pacjentów, ocena prowadzonej dokumentacji, sprawdzian umiejętności praktycznych, sprawdzian wiadomości ustny, 100% obecności na zajęciach praktycznych.

Samokształcenie: prezentacje multimedialne

Ocena osiągnięcia założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy;

Kryteria oceny wiadomości , (skala ocen- b. dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny, niedostateczny)

1. Bardzo dobry- opanowanie całego materiału, przedstawianie wiedzy w logiczny układ, właściwie rozumie uogólnienia i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk ,samodzielne wykorzystywanie teorii w praktyce. Posługiwanie się poprawnym językiem, stylem i terminologią naukową.

2. Dobry plus - opanowanie całego materiału, wiązanie wiedzy w logiczną całość , wyjaśnianie zależności pomiędzy zachodzącymi zjawiskami, samodzielne wykorzystywanie teorii w praktyce z niewielkim ukierunkowaniem przez nauczyciela. Posługiwanie się terminologią medyczną.

3. Dobry - Opanowanie materiału programowego, wiązanie wiedzy w logiczną całość, rozumienie uogólnień i związków między nimi, stosowanie wiedzy teoretycznej i praktycznej z pomocą nauczyciela. Posługiwanie się poprawnym językiem i terminologią naukową.

4. Dostateczny plus - opanowanie materiału programowego , wiązanie wiedzy, wykazywanie związków logicznego powiązania między zjawiskami z pomocą nauczyciela. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce po ukierunkowaniu przez nauczyciela. Język poprawny. Posługiwanie się terminologią medyczną.

5. Dostateczny – opanowanie treści programowych do treści podstawowych, trudności w łączeniu ich w logiczną całość. Wykorzystanie wiedzy teoretycznej w praktyce przy pomocy nauczyciela.

6. Niedostateczny – brak wiadomości programowych , brak rozumienia uogólnień , umiejętności wyjaśniania zjawisk i zależności między nimi, liczne i poważne błędy, styl nieporadny, trudności w formułowaniu odpowiedzi.

Sprawdzian wiadomości ustny- obejmuje jedno losowo wybrane pytanie za które student może otrzymać ocenę b.dobry – 3 pkt, ; dobry plus – 2,5 pkt, ;dobry – 2,0 pkt,; 1,5pkt dostateczny plus,; 0,5 i mniej – niedostateczny.

Test wiadomości kolokwium pisemne w warunkach akademickich, klinicznych. Kolokwium testowe - składa się z 40 pytań - maksymalna ilość punktów wynosi 40.

Ocena pozytywna: 60% poprawnych odpowiedzi.

Ocena założonych efektów kształcenia w zakresie umiejętności-

Kryteria oceny umiejętności praktycznych w warunkach akademickich, klinicznych obejmuje losowo wybrany przypadek kliniczny dotyczący usprawniania pacjenta, wykonanie zadania indywidualnego polegającego na rozpoznaniu problemów pielęgnacyjnych wybranego pacjenta przebywającego w warunkach klinicznych oraz ustalenie planu postępowania pielęgniarstwa i realizacja planu zgodnie z procedurami postępowania.

Ocena osiągnięcia założonych efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych:

Kompetencje społeczne oceniane są na podstawie obserwacji studenta na zajęciach, analizując aktywność i zaangażowanie na zajęciach. Ocena wystawiona przez prowadzącego ćwiczenia porównywana jest przez prowadzącego zajęcia z samooceną studenta i w przypadku istotnych różnic – omawiana ze studentem.

EGZAMIN KOŃCOWY - egzamin testowy

1. Egzamin końcowy składa się z40 pytań testowych

2. Za odpowiedź prawidłową student otrzymuje 1 punkt, za błędną 0 punktów.

3. Do zaliczenia konieczne jest uzyskanie minimum 60% poprawnych odpowiedzi.

20 Obciążenie pracą studenta

forma aktywności

średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności

	S	NS
Godziny kontaktowe z nauczycielem	190	
Praca bez nadzoru nauczyciela	30	
Indywidualna praca studenta	60	
SUMA	280	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	10	

21 Literatura podstawowa i uzupełniająca	
Literatura podstawowa:	
Strugała M., Talarska D.; Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych; Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013	
2. Rosławski A., Skolimowski T. Technika wykonywania ćwiczeń leczniczych. PZWL, Warszawa 2003.	
3. Rutkowska E. Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa studiów licencjackich. Czelej, Lublin 2002.	
Literatura uzupełniająca:	
1.	Biblioteka Specjalisty Rehabilitacji. Usprawnianie po udarze mózgu. ELIPSA-JAIM, Kraków 2002.
2.	Borkowska M., Galleta-Mac I. Wady postawy i stóp u dzieci. PZWL, Warszawa 2004.
3.	Kiwerski J.: Rehabilitacja medyczna. PZWL, Warszawa 2007.
4.	Kwolek A.: Rehabilitacja medyczna tom I i II. Urban & Partner, Wrocław 2004.
5.	Marciniak J. Szewczenko A. Sprzęt szpitalny i rehabilitacyjny. Wyd. Politechniki Śląskiej, Gliwice 2003.
6.	Mika T., Kasprzak W., Fizykoterapia. PZWL, Warszawa 2006.
7.	Olszewski J. (red.) Fizjoterapia w wybranych dziedzinach medycyny. PZWL, Warszawa 2011.
8.	Nowotny J. (red.) Podstawy fizjoterapii. Cz. 1-3. Wyd. „Kasper”, Kraków 2003.
9.	Szwalkiewicz E. Zasady podnoszenia i przemieszczania pacjentów. Poradnik dla pielęgniarzek. Urban & Partner, Wrocław 2000.
10.	Zembaty A. Kinezyterapia. Wyd. „Kasper”, Kraków 2003.

